

Regulace internetu

Abstrakt

Internet je dnes jedným z najrýchlejšie sa vyvíjajúcich technologických nástrojov, ktoré máme k dispozícii. To, čo začalo využitím na výskumné a akademické účely pred štyrmi desaťročiami, sa vyvinulo do virtuálnej komunity, ktorá bola formovaná miliónmi užívateľov. To, čo začalo ako samoregulovaná platforma, vyvoláva vážnu potrebu podrobného prieskumu, pretože stále viac a viac zisťujeme, že súčasný regulačný rámec má masívne medzery a porušovanie ľudských práv je dennou súčasťou rôznych internetových platforiem. Zdá sa, že je len otázkou času, kým dôjde k vážnemu porušeniu ľudských práv alebo dátovej katastrofe. Regulácia vytvorená v dôsledku snahy o zotavenie sa z katastrofy by bola v budúcnosti neprimerane prísna a kontrolujúca, čo by malo za následok stratu mnohých slobôd, ktoré internet poskytol svetu. Vo svetle tejto skutočnosti hľadá táto práca odpovede na tému regulácie internetu. Internet sa rozrástol a vyvíjal exponenciálne a je načase, aby regulácia tohto priestoru dosiahla rovnaký vývoj a bola schopná účinne riadiť a regulovať túto rozsiahlu a viacdimenzionálnu platformu.

Cieľom tejto diplomovej práce bolo teda porozumieť dynamickému vzťahu regulácie a internetu. K preskúmaniu tohoto vzťahu sme analyzovali koncept kyberpriestoru a samostatnosti právneho odvetvia, ktoré sa ním zaoberá. Do úvahy sme vzali východiska metód jeho efektívnej regulácie, a to analýzou špecifik tradičnej regulácie a samoregulácie. V teoretickej časti tejto práce sme vyšli z poznatkov kybernetiky k porozumeniu práva ako informačného systému a metaregulačnej metódy. To sme uplatnili na prostredie kyberpriestoru ako novo vznikajúceho spoločenského systému. Skúmali sme, ktoré entity sú spôsobilé priamo a nepriamo kyberpriestor regulovať na základe zapracovania úvah o regulatívnych modalitách. Naším dosiahnutým poznaním bolo poukázať na ich vzájomný symbiotický vzťah, ktorým dosahujú účel legitímnej a efektívnej organizácie kyberpriestoru. Základom tejto analýzy sa stala teleologická výkladová metóda a právny pragmatizmus. Praktická časť je rozdelená do troch celkov. Prvý celok preskúmava vznik právneho vzťahu zodpovednosti za vlastný a cudzí obsah poskytovateľov služieb informačnej spoločnosti v českom práve. Výklad zodpovednosti nadväzuje na predstretú úvahu o koncepte gatekeeperov internetu. Predpokladom druhého celku bolo poukázať na obsah v zmysle zásadnej nediskriminácie druhu prenášanej informácie v sieti elektronických komunikácií. Táto znalosť je základom nediskriminačného európskeho prístupu k otvorenému internetu. Detailne popisujeme výsek práv a povinností užívateľov a poskytovateľov služieb pripojenia k internetu, ktoré zakotvujú európsky princíp tzv. sieťovej

neutrality. Tretí celok sa vo svetle sieťovej neutrality venuje vybraným problémom blokovania prístupu k určitému obsahu, ktoré sú popísané na dvoch národných modeloch regulačného rámca. Názorne poukážeme na Českú republiku ako príklad modelového štátu s nedostatočným rámcom, na ktorej sme názorne poukázali na špecifické možnosti zamedzenia prístupu k detskej pornografii a detailnou analýzou preskúmali aktuálnu problematiku blokácie nepovolených internetových hazardných hier. Záver práce sa vracia k premietnutiu početných právne technických konceptov, ktorými sa práca zaoberá do metafory progresívneho vývoja civilizácie. Ďalej vyzbrojený poznatkami práce navrhuje ako aktuálne východisko regulačného rámca internetu efektívne nastavený systém metaregulácie.

Kľúčové slová: regulácia internetu, kyberpriestor, zodpovednosť, sieťová neutralita